

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inzerati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inzeratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D.

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

Zvestoba za zvestobo

Impozanten sprejem češkoslovaških parlamentarcev. — Značilni pozdravni govori. — Navdušenje v Beogradu. — Svečana seja Narodne skupščine. — Adresa našemu parlamentu.

Pot od meje do Beograda.

— Beograd, 4. oktobra. Srečali ob 20. su prispeli češkoslovaški parlamentarci v Beograd. V Pragi so se od češkoslovaške delegacije poslovali jugoslovanski poslanik Nežić z osebnim poslanstvom in konzulata, minister Hodža za češkoslovaško - jugoslovansko Ligo in minister Girs za imenu češkoslovaške vlade. Madžarske oblasti so šle češkoslovaški parlamentarni delegaciji zelo na roko. Češkoslovaška delegacija šteje 67 poslancev in senatorjev pod vodstvom predsednika parlamenta Malypetra in predsednika senata Klofača. V Subotici je češkoslovaško delegacijo pozdravil predsednik skupščinskega odbora za sprejem češkoslovaških parlamentarcev dr. Jovan Radonić s sledečim nagovorom:

»Kot predsednik parlamentarnega častnega odbora vas pri vstopu na našo zemljo najpristrajše pozdravljam ter vam želim kot dragim bratom dobrodošlico. Vaš obisk in vaše bivanje v naši državi bo utrdilo medsebojno zvezo ter nas združilo k skupnemu delu v korist obeh narodov in napredka človeške civilizacije.«

Češkoslovaške parlamentarce je nato pozdravil subotički veliki župan, kateremu je odgovoril češkoslovaški poslanec dr. Uhlir, naglašajoč bratstvo češkoslovaške in jugoslovanskega naroda. Prijateljstvo med češkoslovaško in Jugoslavijo služi splošnemu miru v Evropi.

Nato so subotičke dame pogostile češkoslovaške parlamentarce z bogato zakusko. Na vseh sledečih postajah so češkoslovaške parlamentarce navdušeno pozdravljali zastopniki oblasti kakor tudi številni prebivalstvo. Skoro na vseh postajah so igralle godbe. Pred Novim Sadom so vlak čeških parlamentarcev pozdravili jugoslovanski avijatiki. V Novem Sadu je bil sprejem izredno svečan. Na postaji so se zbrali Sokoli, godba, Orjuna, vse šole, korporacije, tamonji poslanci in ogromna množica meščanov. Načelniku dr. Milovanoviču je na pozdrav odgovoril predsednik senata Klofač. Ko je ta pred 20. leti potoval po tistih krajih, je slišal samo nemški in madžarski jezik. Sedaj je drugače. V imenu Orjune je pozdravil češkoslovaške goste veliki čelnik Gjevčević.

Sprejem v Beogradu.

Sprejem na beogradske postaji je bil nepopisen. Peron je bil ves v jugosloven. in čeških zastavah. Pred dvorno sprejemnico so stali narodni poslanci, predsedništvo Narodne skupščine, ministri, generaliteta, admiraliteta, osebe češkoslovaškega konzulata, predstavniki občine z županom dr. Kumanudjem, univerzitetni profesorji, predstavniki Jugoslovanske - češkoslovaške Lige itd. Ko se je ustavil brzovlak, ki je bil okrašen z zelenjem ter češkoslovaškimi in jugoslovanskimi zastavami, je godba intonirala koračnico. Tisočglava množica je pričela klicati »Na zdar! Ziveli!«. Ko so češkoslovaški parlamentarci izstopali iz vagonov, so bili predmet viharnih ovacij. Zlasti pristojno je bil aklamiran predsednik senata Klofač.

Nato so se sestali v dvorni sprejemnici češkoslovaški in jugoslovanski parlamentarci. Predsednik Narodne skupščine Marko Trifković je pozdravil goste s sledečim nagovorom:

»G. predsednik Narodne skupščine, g. predsednik senata! Gospodje senatorji, gospodje narodni poslanci, dragi gosti, mili bratje! Narodna skupščina kraljevine SHS je zelo zadovoljna in srečna, da lahko pozdravi vaš prihod in vaš dragi obisk z »dobro nam došli. Ni mi treba dokazovati, kako velika je bratska ljubav, ki jo ves naš narod čuti napram vam in napram češkoslovaškemu narodu. Bivajoč med nami, boste neposredno in še bolj občutili, kako ste nam dragi in mili. Medsebojno osebno spoznavanje bo razširilo in poglobilo obstoječe prijateljstvo in bratstvo. To bo velike koristi za oboja naša naroda. Globoko sem uverjen, da bo vaše bivanje med nami vam in nam zelo prijetno, obema narodoma pa zelo koristno. S to željo vam ključem ponovno: »Dobro nam došli, dragi, mili gostje!«

Trifkovičev govor so prekinjali burni klici »Na zdar! Ziveli!« Godba je zasvirala češkoslovaško himno. V imenu češkoslovaških parlamentarcev je odgovoril predsednik parlamenta Malypeter tako-le: G. predsednik! Gospodje in gospe! Zahvaljujem se vam najlepše za prisrčen sprejem, ki ste nam ga priredili pri vstopu v slavni Beograd, prestolico kraljevine SHS. Prihajamo, da vam vrnemo vaš nepoznani poset l. 1922 in da vam bratski sežemo v roko v znak trajnega prijateljstva obeh narodov. Prinašamo vam kot zastopniki vseh slojev našega naroda pozdrave vsega češkoslovaškega

naroda, ki vidi v temi bratski zvezi z narodom SHS najboljšo zaščito in najlepšo podlago miru in varnosti. Mi smo prepričani, da delujemo na ta način najboljše za uresničenje velikih idej naših slovanofilov, za bratstvo vseh slovenskih narodov, za zajednično slovanstvo, ki bo dala mir vsem narodom. Na vsem potu smo dobili nešteto dokazov globoke ljubavi vseh državljanov kraljevine SHS do bratskega češkoslovaškega naroda. V znamenju te ljubavi in zvestobe se vam še enkrat zahvaljujem za prisrčni sprejem.«

Godba je zasvirala jugoslovensko himno. Nato je med burnimi ovacijami improviziral predsednik Klofač v jugoslovanskem jeziku govor, v katerem je pozdravil pristojne ter opozarjal, kako so pred 13 leti češkoslovski skupaj z avstrijskimi Jugoslovenci pripravljali veliko delo osvobodjenja. Klofač je naglašal, kako sta hotela Dunaj in Budimpešta ponižati Jugoslovence Kraljevina SHS pa je danes močna. Češkoslovski so svobodni. Mi smo protivniki političnih avantur, naša in vaša politika pomeni mir ne samo za centralno Evropo, marveč tudi za vso ostalo Evropo. Mi nimamo koridorov, imamo pa drugi koridor, ki je večji od teritorialnega, koridor v srcih našega in vašega naroda. Nato je češkoslovski poslanik Šeba predstavil češkoslovške parlamentarce. Gostje so se odcepili med burnimi ovacijami odševljenega občinstva v določene hotele. Vsi hoteli so okrašeni z zelenjem in s češkoslovskimi zastavami. Enako tudi poslopje Narodne skupščine in mestne občine. Mesto je bilo iluminirano. Češkoslovski gostje so večerjali v družbi čeških parlamentarcev.

Beograd, 4. oktobra. Zanimanje politične javnosti in celokupnega meščanstva v prestolici je bilo danes dopoldne osredotočeno na svečano sejo Narodne skupščine, kjer so bili sprejeti češkoslovski parlamentarci. Narodna skupščina je bila danes pozorišče zgodovinske manifestacije češkoslovaško - jugoslovanskega bratstva. Vse časopise naglašajo izreden pomen poseta češkoslovskih parlamentarcev za razvoj bratske zajednice med češkoslovskim in jugoslovanskim narodom, naglašajoč pri tem vesolovsko ozadje sedanjih manifestacij. Ze davno pred 10. uro so bile zasedene vse galerije in diplomatske lože. Ob 10.20 so vstopili v dvorano Narodne skupščine Marko Trifković, predsednik češkoslovškega parlamenta Malypetr in predsednik praškega senata Klofač. Češkoslovski parlamentarci so pomešani med našimi narodnimi poslanci. Pri vstopu Marka Trifkovića in predsednikov češkoslovskih zbornic so zadonele po Narodni skupščini in galerijah viharne ovacije. Nato je otvoril predsednik Narodne skupščine Marko Trifković sejo. Po čitanju zapisnika je naznanil skupščini s kratkim markantnim nagovorom smrt bivšega pravosodnega ministra Marka Gjurčića in posl. Dragoljuba Radoševića, katerima so zaklical prihodni trikratni »Slava!« Nato je prečital tajnik Narodne skupščine Kobasica adresu češkoslovškega parlamenta in senata jugoslovanski Narodni skupščini, ki se glasi:

Jugoslovanskim bratom!

»Ko so člani Narodne skupščine kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod vodstvom prvih svojih države posetili češkoslovsko republiko in njeno zbornico, jim je ves čas narod izrekal navdušeno dobrodošlico. Z globokim zadovoljstvom nas je navdajala zavest, da je ta izredni obisk svečana manifestacija globokih čustev in izraz odkritega bratstva med zastopniki obeh bratskih slovenskih narodov in držav. Bratje so bratom podajali roke.«

Mi vam danes vračamo vaš nepoznani obisk. Storimo to z ono ljubeznijo, ki je vkoreninjena globoko v dušah in srcih naših narodov, ki ju vežejo tesnejše vezi, kot pa pogodbe in pismeni sporazumi. Naši očeti, naši pradedje so že dolgo opazovali z največjim občudovanjem vaše herojske borbe in so stali čisto z najboljšimi sinovi vašega srbskega, hrvatskega in slovenskega plemena v eni vrsti. Naša generacija je bila v svetovni vojni priča junaštva, ki ga le redkokdaj beleži zgodovina. Z zastajajočo sapo in z nepopisno tesnobo smo zasledovali vaše boje, najtežje, pa tudi najslavnije v zgodovini Evrope. Istočasno pa so ustanovili tudi naši politiki in skupnem prizadevanju v politiki vašega naroda bojno armado za naše osvobodjenje. Danes, ko stopamo prvič kot državljani svobodne češkoslovške države na sve-

ta tla vaših očetov, se vam zahvaljujemo za vaše junaške vzglede in za zvesto prijateljstvo v najtežjih urah usode našega naroda.

Vi ste, bratje, navdušeno pozdravili prapore naše republike v Pragi. Srečni smo, da se lahko danes tudi mi poklonimo praporu vaše s slavo ovenčane kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

V spominu čutimo šele svojo pravo odgovornost pred bodočnostjo. Zopet prihajamo do spoznanja, da navdajajo vas in nas ista čustva in iste misli in da pojmlujemo vsi naše slovanstvo kot mesebojno ljubezen in skupno dolžnost, da smo na preži za našo svobodo in za samostalnost obeh narodov in držav, ustvarjajoč ob enem trden temelj in garancijo miru, redu in demokracije v Evropi.

Vaše Kosovo, naša Belagora. Oba sta masčevana. Naša skupna naloga bodi čuvati in delati na to, da se Kosovo in Belagora nikoli več ne ponovita. Trdno verujemo v srečno in mirno bodočnost, odločeni vsak čas braniti, kar je naše, ne da bi pri tem pohlepno stremeli za tem, kar je tuje in ne da bi kedaj druge ogrožali. V znak teh skupnih visokih in plemenitih ciljev si podajamo še enkrat roko k nadaljnjemu skupnemu delu.

Naj živi bratska kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev! Čast, procvit in slava skupščini kraljevine SHS!

Češkoslovski Narodni svet spremlja obisk češkoslovskih parlamentarcev v Jugoslaviji s sledečim proglasom: »Dragim jugoslovanskim bratom! Povodom obiska češkoslovskih parlamentarcev v kraljevini SHS pošiljaja češkoslovski Narodni svet v Pragi kot staro središče narodne samouprave najpristrajše pozdrave in izraze bratske ljubavi in spoštovanja.«

Naš narod se je vedno zvesto oklepal slovanske misli in to tem bolj, ko je slovanska ideja najzidatnejše sodelovalja pri našem narodnem preporodu od začetka 19. stoletja do obnove naše narodne države po končani svetovni vojni.

Posebno jugoslovanski bratje, ki so jih nekoč tako dolgo, težko in brezobzirno tlačili Turki, Nemci in Madžari, so vedno zvali najiskrenejše simpatije češkoslovškega naroda.

Hrabre in zmagovite svojačasne borbe za svobodo srbskih dežela so spojila naša srca s srbskimi brati in enako je učinkovalo tudi težko trpljenje hrvatskih in slovenskih bratov.

Zato spremljamo sedaj, ko češkoslovski narod lahko zopet svobodno diha in lahko hodi tja, kamor ga vabi zvestoba slovanskega srca in nezmotljiv glas krvi, z enoglasnim sklepom češkoslovškega Narodnega sveta v Pragi, v duhu češkoslovške zastopnice naše Narodne skupščine na njihovem osebnem potu k dragim bratom Srbom, Hrvatom in Slovencev v njihovo lepo domovino ter jim ključemo čez hribe in doline iskreni »Nazdar!«

Med čitanjem je zavlada v skupščinski dvorani zanos izrednih svečanih trenutkov. Adreso so sprejeli poslanci in galerija z viharnimi odobravanji. Nato je predsednik Narodne skupščine Marko Trifković v kratkem in jedrnatem nagovoru povdral pomen obiska češkoslovskih parlamentarcev ter ideje ljubavi, bratstva in slovanstva, ki vežejo oboja naroda. Ko je Marko Trifković omenil prezidenta Masaryka in kralja Aleksandra, so se ponovile viharne ovacije. Seja je bila nato ob 10.45 zaključena. Prihodnja seja bo 12. oktobra.

Češkoslovski parlamentarci so poslali dopoldne kralju Aleksandru udanostno prozajvko. Kralj Aleksander je odgovoril predsedniku češkoslovškega parlamenta in vodji češkoslovške delegacije Malypetru nastopno:

»Prijetno ginja z bratstvom pozdravom delegacije češkoslovških parlamentarcev, se iskreno zahvaljujem njihovemu toplemu pozdravu, vesel se njihovega prihoda v našo državo, kjer jih bo narod sprejel kar najpristrajše. Aleksander.«

Po seji so se češkoslovski parlamentarci fotografirali skupno z jugoslovanskimi poslanci, na kar so odšli na svečano sejo in sprejem v mestni hiši, kjer je češkoslovške goste pozdravil beogradske župan dr. Kumanudi. Gostje so izročili beogradske občini dragocen spominski pokal. Ob pol 13. se je vršil v hotelu »Palace« banket, ki ga je priredil zunanji minister dr. Ninčić. Banketu so prisostvovali najodličnejši predstavniki beogradske družbe, oblasti, generalitete, ministri itd.

Novi Pašičeve izjave

V Beograd se vrne, čim bo treba. Kongres radikalne stranke naj pokaže, kaj hoče ljudstvo.

— Cavtat, 4. oktobra. Osebnih tajnik Pašiča, Sokolovič, je prečital včeraj dopoldne Pašiču izjave državnega podtajnika Šuvakovića o svojem sestanku s Pašičem. Te izjave so vzbudile, kot znano, zadnje dni veliko zanimanje v vseh političnih krogih. Nato je odšel Pašič na izprehod proti morju, kjer se je sestel z dvema novinarjema. Novinarja sta ga vprašala, ali ostane še dolgo v Cavtatu.

»To ni odvisno od mene. Iz Cavtata odpotujem takoj, čim me pokličejo v Beograd važni opravki.«

»Narodni poslanec Šuvakovič je izjavil, da se vračate 15. oktobra v Beograd.«

»Tega nisem rekel za javnost, g. Šuvakovič je preveč izjavil.«

»G. Šuvakovič nam je dalje izjavil, da boste sklicali kongres radikalne stranke.«

»Kongres radikalne stranke namera vam res sklicati, toda samo radi strankarskih zadev. Na kongresu bomo videli, kaj hoče ljudstvo. Treba je vedeti, kaj hoče ljudstvo in kakšne so njegove želje in potrebe. Ni vse za novine, kar govorim v prisotnosti poslanec.«

»G. Šuvakovič je omenil, da bodo v nov načrt strankinega programa sprejeti tudi neki odstavek iz programa Karla Marxa.«

»O tem ni bilo neposrednega govora. Tudi to ni bilo za javnost. Treba je paziti, kaj delajo druge države.«

»Kako se počutite, gospod predsednik?«

G. Pašič je pri teh besedah stegnil roko proti morju in odvrnil smeje: »Tu se mora vsak dobro počutiti.«

Prvi panevropski kongres na Dunaju

— Dunaj, 4. oktobra. Včeraj je bil otvorjen prvi panevropski kongres. Otvorilni govor je imel vodja panevropskega pokreta pisatelj Coudenhove - Callergi. Kongresu, ki je dolocen za štiri dni, prisostvujejo odlični zastopniki iz cele Evrope. Bivši avstrijski kancler dr. Seipel je govoril o Panevroju ter o ciljih panevropskega pokreta. Evropa se mora strniti v višjo enoto. Vsi narodi, ki prebivajo v Evropi, morajo priti četi misli v duhu Panevroja, ne da bi pri tem odklanjali ali zanemarjali samo svoje lastnosti njih kulturne in nacionalne bitnosti.

Zastopnik nemškega panevropskega društva predsednik dr. Löwe je poudaril važnost panevropskega pokreta, trdeč, da bo rojstni dan Panevroja eden najvažnejših mejnikov evropske in svetovne zgodovine. Madžarski zastopnik Lukacz je naglašal, da zavisi razvoj Evrope od dobrih odnosov med Nemčijo in Francijo. Bolgarski zastopnik Sihmarov je zagotavljal, da goje Bolgari iskreno vero v Panevrojo. Češkoslovski zastopnik Schuster je odklanjal vojne konflikte, ki se bodo dali preprečiti samo, ako bodo odstranjeni gospodarski pogoji, kar bo lahko dosegla panevropska organizacija. Francoski minister zunanjih poslov Briand je pobilastil francoskega poslanika na Dunaju, da ga zastopa na kongresu. Predsednik Češkoslovške republike Masaryk in dr. Beneš sta se pismeno oprostila.

Holandski gostje v Sloveniji

Z večerajšnjim brzovlakom ob 11. dopoldne so prispeli v Ljubljano zastopniki finančnih in trgovskih krogov iz Holandije, ki se po svoji informativni turneji po naši državi zopet vračajo v domovino. Posetili so te dni Beograd in Zagreb ter določili dva dni svojega izleta tudi za Slovenijo, da proučijo naše kulturne in gospodarske prilike. Na kolodvoru je došlo goste pozdravil v imenu velikega župana načelnik ministrstva trgovine in industrije dr. Marn, v imenu Zbornice za trgovino obrt in industrijo g. Jelatin. Pri sprejemu so bili navzoči med drugim predsednik Zveze industrijcev g. Dragotin Hribar, tajnik Trgovske zbornice gg. dr. Windischer, Mohorič in dr. Ples, tajnika Zveze industrijcev gg. dr. Golja in Gorjup, generalni ravnatelj g. Tykač in dr. Za pozdrave se je zahvalil načelnik skupine senator dr. Heerens Thyssen.

Gostje so se nato nastanili v hotelu »Union«, ob 15. pa so se odpeljali na Blei. Na Bledu jih je pozdravil župan g. Kenda. Lepo jezero in njega romantična okolica je napravila na goste mogoč vtis. Ob 12. so se holandski gostje vrnili v Ljubljano. Danes dopoldne so si Holandci ogledali tobačno tovarno, Grad in znamenitosti mesta. Popoldne je projektor izlet v Vevško papirnico, ob pol 18. pa bo v elitnem »Kinu Matica« predavanje. Predaval bo član holandske skupščine dr. M. M. Westerman o gospodarskih in kulturnih razmerah na Holandskem. Predavanje bo spremljal lep film.

Gostje so se o gospodarskih razmerah in kulturnih prilikah v Sloveniji zelo poveljno izrazili. Ugajala jim je zlasti Ljubljana s svojimi lepimi oestami in krasno naravno lego. Divili so se vzornemu redu na naših železnih kakor vobče čistoti na železnih.

DEMISIJA SPLITSKEGA OBČINSKEGA SVETA

— Split, 4. oktobra. Vsled nesoglasij med občinskimi svetniki, ki so onemogočala redno delovanje občinskega sveta, je občinski svet podal demisijo.

GAJDA IZDAJA SVOJE GLASILO

— Praga, 4. oktobra. Včeraj je izšla prva številka novega glasila fašistovskega generala Gajde pod naslovom »Novi 28. list«. Ime glasila spravlja politični krogi v zvezo s splošnimi cilji češkoslovškega pokreta, ki proglasa potrebo nove revolucije na Češkoslovskem. V prvi številki so navedena zborovanja češkoslovške fašistovske stranke, ki se bodo vršila v bližnjih tednih po pokrajinah Češkoslovške. Opaža se ostara tendenca tega lista proti prezidentu Masaryku.

SMRTNA KAZEN V ITALIJI

— Rim, 4. oktobra. Na zadnji seji ministrskega sveta je pravosodni minister Rocco prečital zakonski načrt o smrtni kazni. Ministrski svet je vzel poročilo pravosodnega ministra na znanje. Smrtna kazen se uvede za vse atentate proti kralju, kraljici, prestolonasledniku in ministrskemu predsedniku. Razen tega obsega zakonski načrt o smrtni kazni tudi določbe o zaščiti države in družbe. Zločini te vrste se kaznujejo deloma z ječo, deloma s smrtno kaznijo. K težkim zločinom prištevata zakonski načrt tudi poveljevanje političnih zločinov potom časopisja, kakor tudi razširjanje tendencioznih poročil, ki škodujejo narodu. Zakonski načrt se peča končno tudi z zločini nasprotnikov fašizma v inozemstvu. O teh zločinih bo odsej sodili najvišji sodni dvor v Rimu.

Ničevo

Senzacionalni Rusko-francoski vefilm pride te dni v Elitni kino Matica.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Wien 796.50—799.50, Berlin 13.45—13.48, Italija 211.50—213.50, London 274.35—275.15.
Newyork kabl 56.45—56.65, Newyork ček 56.375—56.575, Pariz 158.50—160.50, Praga 167.35—168.15. Valute: Dolar 55.775 do 55.975.

Effekti: 7% invest. posojilo 1921 71—72; 2½% drž. rente za ratnu štetu 306—307; 306.5—307; Ljubljanska kreditna 155; Ilrv. ekskomptna banka 100—100.5; Kreditna banka, Zagreb 100—101; Hipotekarna banka 55½—56½; Jugobanka 91½—92; Praštedi-ona 870—875; Eksploatacija 8—10; Drava d. d. Osijek 270; Sečerana, Osijek 360—380; Isis d. d. 54; Gutman 240—260; Slavek 115; Slavonija 31—31.5; Trboveljska 300—305; Union, paromlin 310; Vevče 102; Agraria 42¼—43.

INOZEMSKE BORZE.

— Curih: Beograd 9.145, Pariz 14.4525, London 25.1075, Newyork 517.875, Milan 19.47, Praga 15.325, Dunaj 73.
— Trst, Beograd 46.80—47.20, Pariz 74.25—74.375, London 128.75—129.25, Newyork 26.56—26.65, Praga 78.50—79, Curih 513—516, Dunaj 374—377.

To in ono

Preprečen napad na brzovlak

Železniški čuvaj Jan Brat, ki je imel v noči na 26. sept. službo na kolodvoru v Jaromeči na Češkoslovaškem, je opazil na travniku pred kolodvorom sumljivega moža v uniformi. V temi in megli je šel čuvaj za neznancem do bližnjega železniškega prehoda, kjer je slučajno odkril in preprečil napad na brzovlak Pardubice—Liberec. Neznanec je namreč pritril na tračnice železne zavoze, kakršne rabijo železničarji pri premikanju in ustavljanju vagonov. Iz svojega skrivališča je čuvaj opazil še drugega neznanca, ki je stal v bližnjem grmu in dajal prvega navodila, kako naj zavoze pritrdi.

Čuvaj Brat je poklical še dva železniška čuvaja, ki sta mu pomagala zavoze tik pred prihodom brzovlaka odstraniti. S tem je bila preprečena ena največjih katastrof, kar jih je bilo kdaj na Češkoslovaškem. Nato so vsi trije zasledovali napadalca. Enega so ujeli, drugi je pa izginil v temi. V aretiranem napadalcu so spoznali vojaka 22. polka Mateja Pišuna, ki je pobegnil s svojim tovarišem Slavikom iz vojaške bolnice. Vojaka sta hotela najbrže oropati pošto vagon. Brzovlak je bil natlačeno poln potnikov, ki se imajo zahvaliti železniškemu čuvaju, da niso našli pod razvalinami brzovlaka tragične smrti. Napadalec so izročili vojaškemu sodišču.

Zagonetna smrt polarnega raziskovalca

Ameriški polarni raziskovalec Putman, ki se je te dni vrnil z Grenlandije, je poslal newyorškemu listu »Times« dopis, v katerem omenja tragedijo, ki se je odigrala pred 17 leti v polarni pustinji in čije žrtev je bil znani raziskovalec prof. Ross Marwin, Pearyjev tovariš. Profesor Marwin se je blizu takrat z dvema Eskimoma Grenlandiji. Naenkrat je začel kazati znake blaznosti in obsodil je enega svojih spremljevalcev na bilo smrt s tem, da ga je pustil brez življenja sredi ledene pustinje. Da reši svojega tovariša strašne smrti, je drugi Eskim ustrlel prof. Marvina s puško.

Po prihodu na Grenlandijo sta Eskima pripovedovala, da je našel Marwin smrt pod ledenimi gorami. Peary in njegovi spremljevalci so jima verjeli. Tragedija bi ostala za vse večne čase nepojasnjena, da ni bil dotični Eskim nedavno na lovu težko ranjen. Pred smrtjo si je hotel olajšati vest in je umor priznal. Njegov tovariš je morilčevu izpoved potrdil. Udeleženci Pearyjeve ekspedicije trdijo, da je zakrivil zločin nespornost. Eskima nista obvladala angleščine. Marwin pa njunega narečja ni razumel. Zdi se, da je hotel nesrečni profesor svojimi spremljevalcema nekaj zapovedati, pa ga nista razumela. Mislil, da hoče raziskovalec enega pustiti v ledeni pustinji, sta Eskima Marvina ustrelila.

Zanimiv kongres

Ameriška liga za podpiranje mladih genijev je sklicala nedavno kongres, kakršnega menda še ne pozna zgodovina. V New Yorku se je namreč zbrala na njeno inicijativo genijalna deca iz vseh delov sveta. Mlade goste je sprejemala 9letna Karolina Birdova, ki je znana v Ameriki kot pisateljica in govornica.

Med odličnimi gosti je bil 10letni vnuk impresarija Morisa Gesta, Pavel Gest, ki je prišel nedavno iz Rusije v Ameriko in napisal že več dram za deco. Dalje se je udeležila kongresa 12letna Elizabeta Bensonova, hči pesnice Ane Austinove, ki je že slusateljica višje šole. Najmlajši med mladimi geniji je pa Bobby Konovlas iz Brooklyna, ki je zložil celo vrsto glasbenih del ter igral na klavirju več oper, ki jih je poslušal z glasbenega stališča tudi razlagal. Med ostalimi udeleženci je treba omeniti še 6letno Irmo in 9letno Dorotejo, ki sta se že uveljavili v literaturi, dalje 11letnega skladatelja Farjeuna, 11letno plesalko Elizabeto Releutovo in več mladih pesnikov. Namen kongresa je bil, seznaniti mlade genije z bogatimi Američani, ki bi bili pripravljeni poskrbeti za nadaljno izobrazbo teh čudovitih otrok.

Suknje in raglane

iz prama angleškega težkega double sukna, dežne plašče za gospode ter pelerine za dečke dobite po najboljšem nakupu pri tvrdki

Drago Schwab, Ljubljana

Alan Cobham zopet v Londonu

V petek se je povrnil v London znani angleški letalec Alan Cobham, očigar senzacionalnem poletu smo že opevano poročali. S svojim hidroplanom se je spustil na Temzi baš nasproti parlamenta. Na obeh straneh Temze se je zbrala ogromna množica občinstva. Vreme je bilo idealno in solnce je sijalo, ko je zabrnal nad prestolico propeler in oznanil, da se bliža hidroplan. Cobham je letel zelo nizko nad Temzo že od Hammenersmitha in pri povratku je zaokrožil dvakrat nad Westminsterom, predno se je spustil na reko. Hidroplan so takoj potegnili k bregu, kjer so ga privežali. Cobhama in njegovega mehanika so pa prepeljali s čolnom na teraso parlamenta. Tu so bili zbrani člani vlade in parlamenta s svojimi soprogami. Indijo je zastopal pri sprejemu drznega letalca burovaški maharadža, ki je prisel na konferenco zastopnikov angleških kolonij. Sprejemu je prisostvoval tudi naslednik hedžskega kralja princ Fejsal. Na vzvišeni terasi so se sedeli razni dostojanstveniki, ki so bili dočleni za uradni sprejem. Tu je bil minister letalstva sir Samuel Hoare, maršal letalstva sir Sefton Brancker,

zastopnik ministrskega predsednika sir Ronald Waterhouse, predsednik spodnje zbornice Whitley in sicer Charles Wakefield, ki je s svojo radodarnostjo omogočil Cobhamov polet.

Cim je stopil Cobham iz čolna, mu je stopila njegova soproga v spremstvu predsednika spodnje zbornice in sira Samuela Hoara naproti, da ga prva pozdravi. Srečanje letalca s soprogo je bilo ginljivo. S terase in obeh bregov so Cobhama navdušeno pozdravljali. Sir Samuel Hoare je prečital kraljevo pismo, ki se glasi: »Pri povratku iz Avstralije vas iskreno pozdravljam in vam čestitam k srečnemu koncu novega zgodovinskega poleta«. Nato je sir Hoare pozdravil Cobhama in njegovega mehanika v imenu angleškega naroda. Izjavil je, da ga zelo veseli, da more pozdraviti junaškega letalca s terase spodnje zbornice, tega zgodovinskega središča angleške države. Westminster-ska palača odpira svoja zgodovinska središča angleške države. Westminster-ska palača odpira svoja zgodovina. vrata čemu največjim pilotov in pionirjev države. Koncem svojega govora se je sir Hoare spomnil nesrečne matere mehanika Eliota, ki so ga Arabci v Basri zahrbtno ustrelili.

V pogovoru z dostojanstveniki je Cobham naglašal, da je bil namen njegovega poleta dokazati, da letalstvo ni več hazardna pustolovščina, marveč važen trgovski činitelj. Med poletom iz Londona v Avstralijo se mu ni pripetila nobena večja nesreča. Na obali Burme ga je zalotilo tako neurje, da so znašale padavine 4 do 5 palcev dnevno. Nalivi so trajali ves teden. Pa tudi ta vremenska neizgoda ni mogla preprečiti njegovega zmagovitiga poleta. Cobham je izjavil, da je vladalo povsod, kjer se je ustavil, največje zanimanje za zračno trgovsko zvezo med Anglijo in Avstralijo. Posebno med Kalkuto in Singapurom so se mnogi odlični trgovci zanimali za Cobhamov polet, ki pomeni v trgovskih odnosih vzhodnih narodov z Evropo novo epoho. Med Kalkuto in Singapurom je mnogo izdelanih pristanišč za hidroplane. Kljub temu je pa Cobham prepričan, da se pri bodočem prometu z Avstralijo ne bodo uporabljali samo aeroplani, ampak hidroplani. Po njegovem mnenju bo treba promet z Avstralijo organizirati na ta način, da bodo potovali ljudje do Marseilla z vlakom, do Kahiru s parnikom, od Kahiru do Karaci z aeroplanom, od Karaci do Kalkute zopet z vlakom, do Port Darwina s hidroplanom in dalje preko Avstralije z aeroplanom. V Avstraliji ima letalstvo veliko bodočnost.

Polet Alana Cobhama iz Londona v Avstralijo in nazaj je bil torej v petek srešno končan. Cobham je preletel s svojim hidroplanom brez manjših neizgod

28.000 angleških mili.

Odletel je iz Sartroville pri Parizu v petek ob 11 in čez tri ure je bil že v Londonu. Poleg poletov po Evropi in Afriki je Cobham absolvirati še več drugih velikih poletov in dokazal zanesljivost angleškega letala. Otvoritev zračne zveze med Egiptom in Indijo je neposredna posledica njegovega poleta v Indijo. V Indiji je posetil Cobham pred

dvema letoma z aeroplanom tudi Himalajo. Se večjega pomena je bil njegov lanski polet iz Londona do Kapstadta in nazaj. Trpežnost in zanesljivost Cobhamovega letala je čudovita. Z de Havillandovim dvokrilnim letalom je letel v Rangunu, Kapstad in Avstralijo. Za polet v južno Afriko si je izbral aeroplan tipa Armstrong Siddeley Jaquar s 385 HP. Cobham je rabil za polet v Avstralijo 7 dni več kakor brata Smith, ki sta letela na aeroplanu tipa Vickers Vimy. Ta zakasnitev pa gre na račun tragičnega dogodka pri Basrahu, kjer so Arabci ustrelili Cobhamovega mehanika Eliota.

Morilec Zuzane Köhler prijel

Pred 6 meseci so poročali madžarski listi o umoru znane budimpeštanske lepote Zuzane Köhlerjeve. Njenega morilca je madžarska policija sele zdaj izsledila in aretirala. Že sploščka je bilo jasno, da gre za roparski umor, zakaj iz stanovanja umorjene je izginilo mnogo dragocenosti. Takoj prve dni po umoru je policija aretirala nad 20 sumljivih oseb, toda radi pomanjkanja dokazov je morala vse izpustiti. Posebno sumljiv je bil neki Francoz, ki se je del časa mudil v Budimpešti ter se baje pečal z vohunstvom. Nekaj ur po umoru lepe Zuzane je mož odpotoval v inozemstvo.

Preiskava je dognala, da umorjena z zagonetnim tujcem sploh ni imela stikov in da je govorila o njem samo zato, da bi se proslavila. Osumljen je bil tudi neki znani budimpeštanski zdravnik, ki je rad zbiral razne fotografije umorjenih in morilcev, kakor tudi popise umorov. Ta njegova manija in dejstvo, da se je dan pred umorom mudil pri Köhlerjevi ter ji izročil stekleničico temne

tekočine, ga je spravila v preiskovalni zapor. Ko so pa dotično tekočino preiskali in dognali, da ne gre za strup, so zdravnik izpustili. Pravega morilca so aretirali šele te dni v Dunajeldvaru. Proti njemu pričajo tri najemnice v Inči, kjer je bila Köhlerjeva umorjena. Mož se piše Mika in je baje elektrotehnik. Najemnice so ga videle kmalu po umoru blizu hiše, kjer je stanovala Köhlerjeva. Bil je že takrat zelo razburjen. Ko je pa pozneje v Gödöllő izvedel, da so truplo njegove žrtve našli, se ga je polastil tak strah, da je drhtel po vsem telesu. Iz teh okoliščin policija sklepa, da je on umoril Köhlerjevo.

× Enakopravnost žensk v Turčiji. Iz Carigrada poročajo, da stopi danes v veljavo v Turčiji veljavno novo bračno pravo. Doslej se je lahko vsak Turek ločil od svoje žene in si vzel štiri nove žene. Po starem zakonu je bilo to maksimalno število zakonitih žena. Novi zakon ne dovoljuje enostranske ločitve. S tem so dobile turške žene popolno enakopravnost. Danes stopi v veljavo tudi novi civilni zakon, s katerim bo stara mohamedanska zakonodaja definitivno odpravljena.

× 2000 japonskih bark se je potopilo. Iz Hongkonga poročajo o strahovitem orkanu, ki divja že več dni. Orkan je zagnal daleč v morje 2000 japonskih ribiških ladij, ki so se s posadkami vred potopile. Nesrečnim ribičem so hoteli na pomoč parniki, ki so pa rešili samo 10 oseb.

× Charleston zabranjen — v Mehiki. Mehikanski minister za narodno zdravje je strogo zabranil ples charleston z motivacijo, da plesalca lahko zadene kap.

ZBIRAJTE MILODARE ZA POPLAVLJENCE!

Enrilo
Splošno priljubljen
kavni nadomestek
okusen i cenen.
Dobiva se v vseh
dobro asortiranih
kolonialnih trgovinah.

Otroški voziček

dobro ohranjen in nekaj pohištva — takoj naprodaj. Ponudbe pod »Voziček/2303« na upravo »Slov. Naroda«.

Dvokolesa,

motorji, otroški vozički, in pneumatika po zelo nizki ceni. Ceniki transakcije na obroke — »TRIBUNA« F B L Ljubljana, Karlovska cesta 4. Tovarna dvokoles in otroških vozičkov.

Damske plašče v vseh modnih barvah iz čiste volne od Din 350.— do 780.— nudijo

F. & I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29.

Razstava v izložbi vsak večer od 6. — 8. ure

PUH — PERJE
R. MIKLAUC LJUBLJANA

Specijalna mehanična delavnica

za popravilo pisalnih, računskih, kopirnih in razmnoževalnih strojev kakor tudi registriranih blagajen — Razne tipke in pisave za pisalne stroje vseh sistemov spremenim po naročilu in vzorcu

Lud. Baraga LJUBLJANA Selenburgova ulica 6

- Naznanilo preselitve. -

Staroznana trvdka

J. Naglas, tovarna pohištva v Ljubljani

vijudno naznanja, da se je s svojo prodajalno

preselila

iz dosedanjih prostorov v svoje novo opremljene lokale

Turjaški trg št. 6

ter upa na nadaljno naklonjenost svojih cenj. odjemalcev.

2807

Zadružna hranilnica

reg. pos. in gosp. zadruga z o. z.

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 19

se priporoča kot popolnoma varen in siguran zavod

za nalaganje denarja

po najugodnejši obrestni meri, bodi za vloge na hranilne knjižice, kakor tudi vloge na tekočem računu. — Zunanji strankam dostavijo se na željo poštne položnice v svrhu brezplačnega nakazila. — Nadaljnje eventuelne informacije točno in poštne prosto.

Blagajničarka

z večletno prakso, zmožna slov. in nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi vseh pisarniških del, vajena trgovine uporabna moč, želi prenesti sedanjost službo. Nastopi lahko takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo Slov. Naroda pod »Pridna in pošena/2849«.

Češke vrste

samo 120 Din damski klobuček. Vsa popravila najceneje. Modna lopa št. 10, Vodnikov trg.

Stanovanje

štiri ali vsaj tri sobe, soba za služkinjo, kuhinje, kopane in prisklajn v centru Ljubljane, v stari ali novi hiši, se išče za takoj ali pozneje. Cena ne igra vloge, sveti ne pretirano. Ponudbe z navedbo cene, opis stanovanja in računskih naslovov pod oznako »Snažnost/2951« na upravo Slov. Naroda.

Breška

(naprava zaponka) slonova kost v zlatem okvirju, izgubljena v soboto popoldne na potu Miru, Gradišče, Selenburgova, Prešernova, Stritarjeva, Mestni trg, Z dovška steza, Kongresni trg. Ker drag spomin, prosim vrnitev proti dobri nagradi. — Seidi, Miru 11.

Poverjeni prodajalec srečk državne razredne loterije

Drag. B. Kolaković

BEOGRAD

prodaja na veliko in malo. Najbolje urejena poslovnica te vrste. Daje najugodnejše pogoje za prodajo srečk. Službeni načrt z navodilom pošljem vsakemu brezplačno. 142-T

Gostilna

na prometnem kraju, v mestu ali na deželi, se išče v najem. Ponudbe na upravo lista pod »Gostilna/2800«.

Stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo, šče nadučitelj v pokoji. Ponudbe na upravo lista pod »Ljubljana/2/98«.

Stare kovine

vseh vrst plače najbolj Strzalkovsky, Z. greb, Meduličeva ul. 2.

RADIO

aparate in sestavne dele ima v zalogi
FRANC BAR, Ljubljana,
Cankarjevo nabrežje št. 1.

Modeli

ravnokar došli v modnem salonu Stuchly-Maške, Ljubljana, Zidovska ulica. 144/T

Pozor čevljarji!

Gornje dele vseh vrst čevljev dobite — dobno in solidno izvršene — po najnižjih cenah pri l. Merchiotti, trgovina usnjem, Ljubljana, Sv. Petra cesta 30. 128/T

Soba,

lepo opremljena, z električno razsvetljavo — se odda s 15. septembrom. — Naslov pove uprava »Slov. Naroda«. 2832

Popravila klobukov

vseh vrst sprejema in izvrši takoj — Stuchly-Maške, Ljubljana. 145/T

IV. BRUNČIČ & FR. REBERNIK

pleškarja in ličarja

Ljubljana, 150-1

KAREL KOTNIKOVA ULICA 3

Se priporočata za vsa v to stroko spadajoča dela.

Delo solidno! Cene zmerno!

Stanovanje

išče manjša, mirna družina: 1 sobo in kuhinjo. Ponudbe na upravo lista pod »November/2782«.

Elektromonterji (pasarji)

samostojni delavci, ki znajo prenamejati plinske lestence v električne, se iščejo. Nastop takoj. Ponudbe s popisom sposobnosti in zahtevo plače na **Energos d. d. Osijek 1.**